mata, örök isteni titok. A hit számára azonban alapvető és megdönthetetlen igazság, hogy a mindenkori emberi vágy, Isten megtapasztalása, „szinről-szinre" való látása, az örökélet, az üdvözülés a lélek és igazság jézusi vallásában nem elérhetetlen. Csupán túl kell lépnünk önmagunkon, fel kell nőnünk a jézusi evangéliumhoz, keresni és kutatni kell az igazságot.

Úgy érzem, sokszor, nagyon sokszor fogunk még találkozni ezen az úton Dávid Ferenccel, s lehetetlen elfelejteni az ő legkedvesebb bibliai versét: „Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent..." Ámen.

VÁRAKOZÁS

Róm 8,19

Amikor Pál apostol „sóvárgó várakozásról" szól, azonnal felfigyelünk. Az állandó készenlétben álló ember jellegzetes viszonyulása ez, mely villámgyorsan mér le minden szót, jelenséget, dolgot, amelynek valamilyen kapcsolata lehet a maga életével.

Várakozó emberek vagyunk mindannyian. Már életünk indulása is a várakozás jegyét viseli magán: több-kevesebb szeretettel, de mindenképpen számolunk azzal, hogy rövid időn belül megérkezünk, s ezzel örököljük is környezetünktől a várakozó tisztét. Eléggé furcsa, hogy az ember úgy próbálja igazgatni életét, mint kormányos a hajót, mindig a nyílegyenes, a célhoz vezető legrövidebb út bűvöletében, nem számolva azzal: a kikötés nemcsak a megérkezést, a beteljesülést jelenti, hanem a megismételhetetlen utazás, a földi élet végét is egyben. Hiába ötlik fel néha bennünk az a természetellenes sietés, a sóvárgó várakozás mégse lanyhul, annyi beteljesüléssel kecsegtet a jövő, olyan csábító színekben tüneti fel vágyunk a távoli állomásokat és célokat. Megszégyenítő lenne talán ez a kicsinyes, gyermeki türelmetlenség, ha nem abból a belső indítékból fakadna, mely mindig a jövő felé fordítja az ember tekintetét. Ilyennek teremtett minket a jó Isten. A várakozó mivolt, a sóvárgó vágyakozás mindig az adottság és lehetőség feszültségében születik meg bennünk, többrevaló hivatottságunk tudatából táplálkozva gyűjti azokat az erőket, melyekkel a jelen korlátait elsodorva birtokába veszi a jövő szabad térségeit. Csak mi, emberek, ismerjük ezt a várakozásban rejlő szárnyalást: a növény, az állat téli álmában vagy órákig tartó feszült lesben, csak engedelmes eszköze a benne ösztönösen ható rendeltetésnek; az ember viszont ura és tudatos betöltője.

A legtöbben úgy őrizzük a titkos vágyainkat, mint tűzhely őrzi hamuja alatt a még élő parazsat, s úgy érezzük, a várakozás magában soha nem szégyeníti meg azt, aki valamilyen nemes, felemelő dologra várakozik. Ha várakozásunk tárgya Istenhez vonz, kapcsol, vágyaink és életünk megszentelődnek várakozásunk által. Sajnos, ennek az ellenkezője is igaz. Isten megáldott ugyan a várakozás, s jövőben élés gyönyörű képességével, de hogy mire és hogyan várakozunk, az már teljességgel tőlünk függ és egyike legárulkodóbb jellemzőinknek. „Mondd meg, mire irányul a te várakozásod s megmondom, ki vagy" —, ha ezt a rögtönzött szólást önvizsgálatunk mértékéül tesszük, sok nem éppen hízelgő jellemvonásunkra döbbenünk rá, úgy egyénileg, mint közösségileg.

Az, hogy az élet legfontosabb eseményeinek mindannyian sóvárgó várakozással tekintünk elébe, még érthető, — de annál kevésbé az, amikor az emberhez méltatlan érzések és célok elérése uralkodik el rajtunk. Részben megmagyarázható is ez a jelenség. Ebben a században annyi csalódás érte az emberiséget, hogy nem csoda, ha a várakozás régi ereje, fénye megfogyott és megkopott ben-

nünk. A pillanat, a gyorsan megszerezhető és elérhető dolgok vonzása, a mindent kihasználni, semmit el nem mulasztani gondolata szalmalánggá fokozta le a várakozás kevésbé látványos, de méltóságteljesebb, éltetőbb és több meleget adó tüzét. A hirtelen ellankadó várakozás helyébe lépő, ide-oda csapongó vágy értéktelen, hiúságunkat kielégítő tárgyakra irányul s ennek az a következménye, hogy a beteljesülés örömébe fanyar ízek vegyülnek.

Érdemes hát alaposan odafigyelni arra, amit Pál apostol mond: „a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését" s ennek tanítása fényénél a mindenkori emberiségre tekintve, újratanulni az Istennek tetsző várakozás tudományát.

A várakozó embernek ez a válsága nem újkeletű. Még csak nem is Pál apostol az, aki elsőként ad hangot a teremtett világ jobbra való sóvárgásának. A mindenkori formákon túl van egy örök, egyetemes várakozás, mellyel a hívő ember a jó Isten felé tekint, tőle reméli az ihletést, az útmutatást. A legjobban talán a Biblia szemlélteti a várakozásnak és az isteni útmutatásnak azt az egybefonódását, melyben a sóvárgást mindig a beteljesedés öröme követi, Isten fiainak megjelenésekor.

Mózes, Áron és társaik voltak az a „tűzoszlop", mellyel Isten kivezette népét az egyiptomi fogságból és a pusztai bujdosás során egységes néppé kovácsolta. Sámuel, Saul, Dávid megjelenése hozta el a fárasztó, már-már kilátástalannak tűnő harcok után a megviselt népnek a fénykor nyugalmát, hogy aztán Ámos, Hózseás, Ézsaiás és prófétatársaik a vallási és erkölcsi élet egy tisztultabb magaslatára emeljék népüket. S végül, az „új szövetség" hajnalán Isten elküldte a názáreti Jézust, hogy a sóvárgás, amellyel egy meghasonlott világ a maga Messiását várta, ne maradjon betöltetlenül, Keresztelő János megtérésre hívó szózata ne maradjon pusztába kiáltott szó.

De bármelyik területét áttekinthetjük az emberi életnek, Isten fiainak áldott nyomait mindenütt felfedezhetjük, és ráébredünk arra is, hogy a mi szerteágazó, gyakran kicsinyes és megszégyenítő várakozásaink mélyén is ugyanannak az egyetlen, egyetemes vágynak a tüze ég, mely a teremtett világot, az emberiséget a kezdetektől fogva áthatotta Isten fiainak megjelenésére várva!

Vajon van-e valóságalapja a mi várakozásunknak, nem marad-e betöltetlenül? Mire és hogyan várakozzunk? — ezek azok a kérdések, amelyek Pál apostol szavaira visszhangként támadnak lelkünkben, s melyekre karácsonyhoz közeledve, választ keresünk.

Az első kérdésre a hívő ember történeti visszatekintése felel. Aki hisz a jó Isten teremtő és gondviselő munkájában, abban, hogy ma is megmutatja a hatalmát, mint azt a bibliás időkben tette, meggyőződéssel vallhatja: Isten fiainak megjelenése nem a véletlen, és nem is az idő méhében formálódó szükségszerűség eredménye, hanem mindig és mindenütt Isten és ember legszemélyesebb ügye. Az emberre nézve nem megszégyenítő vagy lealacsonyító az Isten felé forduló reménykedés és hit. Ha néha úgy is tűnik, hogy Isten elrejtőzött a magasságban, elérhetetlen szellem-világában, de soha nem késik elküldeni az emberek közé a maga hírnökeit.

Hogy mire és hogyan várakozzunk, ezekre a kérdésekre már sokkal nehezebb a válaszadás. Az ember általában csodára várakozik, olyan természetű dolgokra, amelyek elérésére vagy megszerzésére önerejét elégtelennek érzi. Ilyenkor nem az isteni ihletést sóvárogja, hanem magát az istenséget: lángoszlopban, emberi testben, véletlen szerencsében, mindegy, csak valamilyen formában, Ő maga siessen segítségül. Az ilyen várakozás lehet, hogy megtartja az embert reménységében, de soha nem teljesedhet be. Ha van csoda, az csak olyan lehet, ami az örök teremtés természetes rendjének nem mond ellent, abba beleilleszke-

dik, s ha van isteni segítség, az abban az ihletésben van, amellyel az Ő legjobb fiait útmutatásukkal a mi szolgálatunkra elküldi.

Néha azért érezzük hiábavalónak, meddőnek a várakozást, mert Istenhez és országához mindig nagy, szenzációszámba menő dolgokat társítunk: a világ egyik napról a másikra való megváltozását, az emberek tömeges megtérését, lángoló végítéletet. Isten fiainak a megjelenésére nem a látványosság a jellemző, és semmiképpen sem ez benne a lényeges, hanem üzenetük tartalma, amelyet közvetítenek a mindennapok és az ember felé. Sokan ezt felejtik el, amikor a prófétai idők elmúlását bizonygatják. A formák változhatnak, de Isten fiai ma is jönnek és itt élnek közöttünk, létezésük tanújelét nemcsak a szent könyvek holt lapjairól idézhetjük fel.

Hogyan várjuk hát a megjelenésüket, hogyan készüljünk fogadásukra? Az elmondottakból nyilvánvalóvá válhatik, hogy semmiképpen sem ölbetett kézzel, közömbösen vagy túlfűtött rajongással, ahogy a karácsonyi ünnepre várunk. A hagyomány ereje csak kiindulópontja lehet ennek a várakozásnak: Jézus születésének ünnepe csak egy keret, amelyet be kell töltenie a jézusi ember megszületésének és otthonra találásának e világban. Az emlékezésnek — a várakozáson át — a holnap felé kell vezetnie minket, a gyermeki sóvárgásnak felnőtti cáltudatossággá kell bennünk átalakulnia. A várakozás nem az ünnepeket illeti meg, hanem az általuk formált jövő erőtől duzzadó, isteni igazsággal, jósággal, szépséggel teljes születését. Advent, az eljövendő istenfiak születésének ígérete, sem csupán a karácsonyt megelőző időszak naptári dátuma, hanem örök emberi életforma, mely fogékony őszinteséggel, elkötelező szeretettel, céltudatos akarattal munkálja Istenországa diadalának ügyét; esély, mely megadatik a mi részünkre is, hogy Isten fiaivá válhassunk.

Mindenki más és más érzésekkel várja karácsonyt. Egyeseknek a gyermekkori emlékek felelevenedését jelenti, másoknak az örömszerzés lehetőségét, vagy magát a megajándékozottság örömét, a családi együttlét alkalmát. Ahány ember, annyi adventje van az ünnepeknek, egy dolog azonban biztos: karácsony csak annak nem hoz csalódást, csak az várja méltó módon, aki egyéni vágyai mellett Pál figyelmeztetésének is helyet ad a szívében, életében. És nem feledi el: sok mindenre szükségünk van, de semmire sem olyan nagyon, mint Isten fiainak a megjelenésére. Ámen.

GELLÉRD IMRE

HIRDETEK NEKTEK NAGY ÖRÖMET

Lk 2, 11

A karácsonyi történetnek az örömhírre vonatkozó mondatát olvastam fel. A központi szó, mely uralja ezt az örömüzenetet: a megtartó. Ha a Biblia legújabb fordítását olvassuk, ott így találjuk: „Született nektek ma üdvözítő." Ha angol, német vagy más nyelvű bibliafordítást lapozunk, másképpen van: „Született nektek ma a szabadító." Ennélfogva a ma született kis Jézusnak három neve is van: Megtartó, Üdvözítő és Szabadító. Melyiket fogadjuk el a három közül? Véleményem az, hogy egyiket sem, mivel nem fejezik ki tökéletesen azt ami az Újszövetség eredeti, görög szövegében van, s mely így hangzik: „Született nektek ma megváltó, ki az Úr Krisztus a Dávid városában."

Vajon valóban megváltó volt-e Jézus? Ez a kérdés foglalkoztasson minket. Elsősorban pedig azt kérdezzük, hogy ki a megváltó?